

درگذشت ریاضی‌دان، فیلسوف و حکیم عالیقدر "میرزا طاهر تنکابنی" (1320 ش)

میرزا طاهر تنکابنی فرزند میرزا فرح‌الله در حدود سال 1242 ش (1280 ق) در کلاردشت مازندران به دنیا آمد.

میرزا طاهر تنکابنی فرزند میرزا فرح‌الله در حدود سال 1242 ش (1280 ق) در کلاردشت مازندران به دنیا آمد. در شانزده سالگی برای تکمیل تحصیلات خود راهی تهران شد و در مدرسه سپهسالار به فراگیری علوم پرداخت. میرزا طاهر در درس میرزا محمد رضا صهبای قمشه‌ای، میرزا ابوالحسن جلوه و آقا علی حکیم، حکمت و نزد میرزا عبداللّه، نجوم و هیئت آموخت. پس از مدتی، میرزا طاهر تنکابنی به واسطه ذکاوت و هوش سرشارش از هم‌دوره‌ای و هم‌دوره‌ای خود پیشی گرفت و مورد توجه خاص میرزای جلوه واقع شد. میرزا محمد طاهر، علاوه بر احاطه به فلسفه و حکمت، در فقه، اصول، نجوم، ادبیات و ریاضیات نیز تخصص داشت و سالیان طولانی در مدرسه سپهسالار و مدرسه علوم سیاسی تدریس می‌کرد. با آغاز نهضت مشروطه، وی به صف آزادی‌خواهان پیوست و پس از صدور فرمان مشروطیت و تشکیل مجلس شورای ملی، از طرف طبقه طلاب به نمایندگی در مجلس برگزیده شد و در دوره سوم نیز از طرف مردم تهران به مجلس راه یافت. میرزا طاهر به هنگام کودتای سیدضیاءالدین طباطبایی، دستگیر و زندانی شد و بار دیگر در دوران رضاشاه، به زندان افتاد. میرزا طاهر تنکابنی از مشاهیر دانشمندان اسلام در سده چهاردهم هجری به شمار می‌رود. وی فقیهی فیلسوف و حکیمی عارف بود تا بدانجا که او را "خاتم الحکماء" نامیده‌اند. بر صراحت گفتار و دلیری، مشهور بود و بی‌آنکه از کسی بیمی به دل راه دهد، آنچه را که در دل داشت به زبان می‌آورد. وی کتابخانه‌ای با چهار هزار جلد کتاب داشت که مجموعه‌ای از نفیس‌ترین و بهترین کتاب‌ها را در آن گرد آورده بود و برخی از آن‌ها، نسخه‌های خطی نایاب بودند. میرزا طاهر از نوادر روزگار بود و در مراتب سیر و سلوک او، حکایت‌های زیادی نقل شده است. از مناعت طبع و علوّ نفس او، همان بس که وقتی تمام املاکش در شمال را مصادره کردند، لب به شکوه و شکایت نگشود. سرانجام این حکیم فرزانه پس از یک دوره بیماری و در پی یک عمل جراحی در چهاردهم آذر 1320 ش برابر با شانزدهم ذی‌قعدة 1360 ق در 78 سالگی وفات یافت و برحسب وصیت خود، در جوار مزار مرحوم میرزا ابوالحسن جلوه واقع در ابن بابویه در ری مدفون شد.